

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7CoCsp/37/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120397485
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:6120397485.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Fiľakovského a JUDr. Anny Kovaľovej v právnej veci žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom v Bratislave, na ul. Bajkalskej č. 30, IČO 31 335 004, proti žalovanému: U. L., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcemu v O. č. XXX, o zaplatenie sumy 8.036,74 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 15.06.2021 č.k. 16Csp 29/2021-109, takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok s výnimkou výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 8.036,74 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 7.774,51 eur od 06.03.2018 do zaplatenia v mesačných splátkach po 70 eur pod následkom straty výhody splátok. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že strany sporu dňa 07.05.2015 uzatvorili zmluvu o úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 10.000 eur. Žalovaný úver nesplácal, preto žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Z predložených listín vyplýva, že zostatok istiny predstavuje sumu 7.774,51 eur, kapitalizovaný zmluvný úrok za úver do 05.03.2018 sumu 153,25 eur a nezaplatené poplatky sumu 108,98 eur. Tieto nároky boli považované za opodstatnené, a preto súd prvej inštancie zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 8.036,74 eur (7.774,51 eur + 108,98 eur + 153,25 eur).

3. Za dôvodný sa považoval aj nárok v časti úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne, avšak iba z nezaplatenej istiny, teda zo sumy 7.774,51 eur a nie zo sumy 7.883,49 eur, nakoľko nemožno priznať príslušenstvo z príslušenstva, čo predstavuje neprípustnosť úročenia zmluvných úrokov, resp. úrokov z omeškania, úrokmi z omeškania. V tejto časti preto žaloba žalobcu bola zamietnutá. Zároveň bolo povolené žalovanému vzniknutý dlh zaplatiť v 70 eurových mesačných splátkach pod hrozbou straty výhody splátok.

4. Výrok o trovách bol odôvodnený ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, ods. 2 C.s.p.

5. Proti tomuto rozsudku, s výnimkou výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Navrhol rozsudok v jeho napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Ako dôvod uviedol, že dňa 07.05.2015 uzatvoril so žalobcom zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorej predmetom bolo poskytnutie medziúveru vo výške 10.000 eur. Na jej základe mu mal byť poskytnutý medziúver vo výške 10.000 eur, avšak žalobca si z prostriedkov medziúveru hneď odrátať sumu 120 eur ako poplatok za medziúver. Uvedený poplatok predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. V tejto súvislosti dal do pozornosti uznesenie Krajského súdu v

Prešove zo dňa 07.05.2020 vydané vo veci 12Co 118/2019, v ktorej Krajský súd v Prešove uviedol, že poplatok za poskytnutie úveru napĺňa znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky, ktorá je neplatná. Vzhľadom na vyššie uvedené, následne potom dospel k záveru, že súd prvej inštancie postupoval nesprávne aj vo vzťahu k posúdeniu splnenia zákonných náležitostí v zmysle ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, teda nesprávne posúdil minimálne správnosť výpočtu hodnoty RPMN, nakoľko bolo potrebné vychádzať zo sumy už zníženej o príslušný poplatok za poskytnutie úveru a nie zo sumy pred ponížením poplatku za poskytnutie úveru. V nadväznosti na túto neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmluve absentovali, resp. boli nesprávne uvedené aj ďalšie zákonom požadované náležitosti spotrebiteľských zmlúv, čo by v zmysle ust. § 11 zákona č. 129/2010 Z.z. účinného v čase uzatvorenia zmluvy mohlo spôsobiť jeho bezúročnosť a bezpoplatkovosť. Pri príprave zmluvných podmienok žalobca postupoval v rozpore s ust. § 52 ods. 2 a § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

6. V súvislosti so zosplatnením úveru žalovaný poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.06.2018 vydaný vo veci 6Co 26/2017. V ňom Krajský súd v Prešove poznamenal, že taký právny úkon, akým je zosplatnenie celého dlhu, by mal obsahovať dôležitý údaj, a to identifikáciu tej nezaplatenej splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol využiť svoje právo na zosplatnenie celého dlhu. Práve totiž od splatnosti tejto splátky sa začína počítať premlčacia doba podľa § 103 Občianskeho zákonníka. Preto možno celkom opodstatnene konštatovať nad rámec potreby pre rozhodnutie v merite veci, že právny úkon, ktorým veriteľ zosplatnil celý dlh, je na úkor určitosti, nejasný, vyvoláva otázky, a preto neplatný pre jeho neurčitosť (§ 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Žalobca listom zo dňa 05.03.2018 oznámil žalovanému vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, avšak toto oznámenie neobsahovalo údaje o splátkach, s ktorými bol v omeškaní.

7. Zároveň žalovaný vzniesol aj námietku premlčania, keďže omeškanie so splácaním úveru nastalo od júla roku 2017, teda od augusta roku 2017 je v omeškaní, pričom úver bol zosplatnený 05.03.2018, avšak nevie, za ktoré neuhradené splátky, pričom žaloba bola podaná až dňa 13.10.2020.

8. Vzhľadom na uvedené žalovaný požiadal prehodnotiť dôvody uvedené v odpore proti platobnému rozkazu, ako aj v odvolaní.

9. Žalobca navrhol rozsudok v jeho napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť.

10. Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 379, § 380 a § 381 C.s.p. preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalovaného je opodstatnené, nakoľko odôvodnenie rozhodnutia trpí vadou nepreskúmateľnosti.

11. V danom prípade, ako to vyplýva z obsahu spisu, žalovaný už v odpore proti platobnému rozkazu zo dňa 29.12.2020 č.k. 14 Up 1562/2020-56 neuznal žalovanú pohľadávku. Zdôraznil, že uzatvorená zmluva je zmluvou spotrebiteľskou, obsahujúcou neprijateľné zmluvné podmienky, a to konkrétne poplatok za spracovanie úveru. Ako sa s touto argumentáciou žalovaného vyrovnal prvoinštančný súd, z odôvodnenia rozhodnutia nie je známe.

12. Rovnako nie je zrejmé, ako bola vyhodnotená námietka žalovaného spochybňujúceho minimálne správnosť výpočtu hodnoty RPMN, teda náležitosti vyplývajúcej z ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. S nesprávne uvedenou ročnou percentuálnou mierou nákladov v neprospech spotrebiteľa sa pritom spájala významná sankcia v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, čo vyplýva z ust. § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy.

13. Žalovaný v odpore proti platobnému rozkazu taktiež spochybnil právny úkon zosplatnenia úveru, teda či tento spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či ide o platný právny úkon. V súvislosti s uvedeným poukázal na konštatovanie obsiahnuté v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.06.2018 vo veci 6Co 26/2017.

14. Bez akéhokoľvek objasnenia zostala námietka premlčania vznesená žalovaným v odpore proti platobnému rozkazu.

15. Obsahové náležitosti rozsudku určuje ustanovenie § 220 C.s.p. Ich správnosť a úplnosť je predpokladom vykonateľnosti a preskúmateľnosti rozhodnutia. Či je rozhodnutie preskúmateľné alebo nie sa dá zistiť len z jeho odôvodnenia.

16. V tejto súvislosti je právne významné ustanovenie § 220 ods. 2 C.s.p., podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Obdobným spôsobom náležitosti odôvodnenia rozsudku upravovalo ustanovenie § 157 ods. 2 O.s.p. v znení účinnom do 30.06.2016.

17. Štruktúra odôvodnenia rozsudku je v priamej spojitosti so základným právom na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Ak súd pri odôvodňovaní rozsudku nepostupuje spôsobom, ktorý záväzne určuje ustanovenie § 220 ods. 2 C.s.p. dochádza nielen k tomu, že rozsudok je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov alebo pre ich nezrozumiteľnosť, ale aj k tomu, že základné právo na súdnu ochranu nie je naplnené reálnym obsahom. Konanie a rozhodovanie všeobecných súdov sa uskutočňuje v predpísanom ústavnom a zákonnom rámci, rešpektovanie ktorého vylučuje svojvôľu v ich postupe, pričom vylúčenie svojvôle sa zabezpečuje viacerými prostriedkami, vrátane ich povinnosti svoje rozhodnutia odôvodniť. Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje stranám sporu posúdiť ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní o veci samej.

18. Vydaním nepreskúmateľného rozhodnutia sa strane sporu odníma možnosť v odvolacom konaní riadne brániť svoje práva a oprávnené záujmy, nakoľko je problematické zaujímať stanoviská k nezrozumiteľnému alebo nedostatočne zdôvodnenému rozhodnutiu.

19. Keďže vydanie nepreskúmateľného rozhodnutia je potrebné hodnotiť ako nesprávny procesný postup súdu, ktorým bolo znemožnené žalovanému, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, odvolací súd podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. rozsudok, s výnimkou nenapadnutého výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 C.s.p.).

20. Po vrátení spisu bude úlohou súdu prvej inštancie zistiť, či poplatok za spracovanie úveru je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, či uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úveru netrpí vadami spôsobujúcimi bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru, či právny úkon zosplatnenia úveru má charakter platného právneho úkonu alebo nie a či námietka premlčania vznesená zo strany žalovaného je opodstatnená alebo nie. Následne bude potrebné vo veci opätovne rozhodnúť tak, aby odôvodnenie rozhodnutia spĺňalo zákonné náležitosti vyžadované ustanovením § 220 ods. 2 C.s.p.

21. Prvoinštančný súd, ktorý je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 C.s.p.) v novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

22. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolaateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).